

Ilmestyskirja 30

Ilm. 22:1-5

Olemme tässä Alusta alkaen -ohjelmassa selittämässä Ilmestyskirjaa. Olemme melkein sen lopussa sillä viime kerralla pääsimme luvun 21 loppuun. Luvussa 22, jatkuu ”Uuden Jerusalemin” kuvailu.

Elämän veden virta

Enkeli näytti minulle elämän veden virran, joka kristallinkirkkaana kumpuaa Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta (Ilm. 22:1).

Uudessa Jerusalemissa on konkreettisesti toteutuneena se, mikä tässä ajassa on koettavissa vain uskon kautta, luottamalla sellaiseen, minkä Jumala on meille Jeesuksen kautta luvannut. On se jo nytkin toki totta. Silti se ei ole vielä käsin kosketeltavaa, vaan meidän on luotettava sellaiseen, mitä emme näe tai ainakaan täysin koe.

Tällaista on esimerkiksi se Pyhän Hengen virvoittava vaikutus, jota Jeesuksen uskomalla voi saada osakseen jo nyt. Jeesushan vertasi sitä ”elävään veteen”:

Juhlan suurena päätöspäivänä Jeesus nousi puhumaan ja huusi kovalla äänellä: ”Jos jonkun on jano, tulkoon minun luokseni ja juokoon! Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat’, niin kuin kirjoituksissa sanotaan.” Tällä Jeesus tarkoitti Henkeä, jonka häneen uskovat tulisivat saamaan (Joh. 7:37-39).

Uudessa Jerusalemissa tuo sama elämän veden virta on konkreettinen ja nähtävä. Kai siinä voi jopa kahlata ja tuntea täysillä, miten se virvoittaa sekä varpaat että sydämen.

Elämän puu

Kaupungissa on paljon muutakin ihanaa kuin elämän veden virta:

Kaupungin valtakadulla, virran haarojen keskellä kasvoi elämän puu. Puu antaa vuodessa kahdettoista hedelmät, uuden sadon kerran kuukaudessa, ja sen lehdistä kansat saavat terveyden (Ilm. 22:2-3).

Ensinnä on huomattava, että sekä ”elämän veden virta” - motiivin että ”elämän puu” - motiivin taustalla on Hesekielin kirjan luku 47:

Mies vei minut takaisin temppelin ovelle, ja minä näin, että perustuksen alta kumpusi vettä. Sitä virtasi purona temppelin itäpäädyistä – julkisivuhan oli itään – ja tultuaan esiin lähellä rakennuksen eteläkulmaa puro jatkoi matkaansa alttarin eteläpuolitse itään päin. -- (Hes. 47:1)

Pitkin virran molempia rantoja kasvaa kaikenlaisia hedelmäpuita. Niistä eivät lehdet lakastu eivätkä hedelmät lopu: joka kuukausi ne antavat uuden sadon, sillä niitä ruokkii virta, joka saa alkunsa pyhästä paikasta. Niiden hedelmiä käytetään ruoaksi ja niiden lehtiä lääkkeeksi (Hes. 47:12).

Tietenkin taustana on myös 1. Mooseksen kirjan kuvaus paratiisista, jossa oli ”elämän puu”:

Herra Jumala kasvatti maasta esiin kaikenlaisia puita, jotka olivat kauniita katsella ja joiden hedelmät olivat hyviä syödä, ja paratiisin keskelle hän kasvatti elämän puun sekä hyvän- ja pahantiedon puun (1. Moos. 2:9).

Hyvän- ja pahantiedon puu oli se, jonka hedelmiä ihmisten oli kielletty syömästä, mutta he lankesivat syntiin ja söivät. Se seurauksena heidät karkotettiin paratiisista, ja Jumala asetti enkelin vartioimaan, etteivät he pääsisi syömään myös elämän puusta.

Sitten Herra Jumala sanoi: »Ihminen on nyt kuin me: hän tietää sekä hyvän että pahan. Ettei hän nyt vain ota elämän puusta hedelmää ja syö ja niin elä ikuisesti!» Niin Herra Jumala ajoi ihmisen pois Eedenin puutarhasta ja pani hänet viljelemään maata, josta hänet oli tehty. Hän karkotti ihmisen ja asetti Eedenin puutarhan itäpuolelle kerubit ja salamoivan, leimuavan miekan vartioimaan elämän puulle vievää tietä. (1. Moos.3:22-24).

Tuosta lähtien ihmiskunta on kaivannut takaisin ”elämän puun” luo. Siitä puhutaan monien eri kansojen tarustoissa. Mutta kaikissa niissä elämän puu on jotain, mikä on ikuisiksi ajoiksi kadotettu.

Uudessa Jerusalemissa synti on voitettu. Siksi Jumala antaa ihmisten syödä elämän puun hedelmiä. Niitä tulee solkenaan, uusi sato joka kuussa. Ja puun lehdetkin ovat syötäviä. Ne antavat terveyttä ja pitävät sen yllä.

Kirous on voitettu

Mikään ei enää ole kirouksen kahleissa. Kaupungissa on Jumalan ja Karitsan valtaistuini, ja kaikki palvelevat Jumalaa (Ilm. 22:4).

Mikään ei ole enää kirouksen kahleissa, koska syntiinlankeemus ja sen aiheuttama turmio on poistettu. Syntiinlankeemuksen jälkeenhän Jumala kirosi maan, ihmisen sijasta, sillä hän sääli ihmistä, joka ei olisi kyennyt kestävänsä syntinsä päälle vetämään kirousta. Siksi kirous kohdistui maahan, ja sen seurauksena oli se, että ihmisen on tässä maailmassa raadettava kovasti saadakseen siitä elantonsa:

Ja miehelle hän sanoi: »Koska teit niin kuin vaimosi sanoi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua syömästä, niin olkoon maa sinun takiasi kirottu. Kovalla työllä sinun on hankittava siitä elantosi niin kauan kuin elät. Maa kasvaa sinulle orjantappuraa ja ohdaketta, mutta sen kasveista joudut ottamaan ravintosi. Otsa hiessä sinun on hankittava leipäsi, kunnes tulet maaksi jälleen, sillä siitä sinut on otettu. Maan tomua sinä olet, maan tomuun sinä palaat (1. Moos. 3:17-19)

Tuo ei enää päde Uudessa Jerusalemissa. Elämä on leppoisaa. Kenellekään ei tule burn-outia.

Jumalan ja Karitsan valtaistuin

On huomattava, että kaupungissa on ”Jumalan ja Karitsan valtaistuin”. Se kertoo siitä, että Ilmestyskirjan mukaan Jeesus tosiaan on Isän vertainen, Jumala itse. Jumalaa ja Karitsaa palvotaan yhtenä Jumalana.

Minulle tämä on hieno huomio. Kun opiskelin aikoinani HY:n teologisessa tiedekunnassa, niin eksegetiikan peruskursseilla opetettiin, että oppi Jeesuksesta Jumalan vertaisena Jumalan Poikana on Uuden testamentin myöhäistä kerrostumaa, hellenististä spekulatiota, joka kreikkalaisen kulttuurin vaikutuksesta lisättiin alkuperäiseen kristilliseen käsitykseen, jonka mukaan Jeesus ei ollut jumalallinen. Mutta tuo ei selvästikään pidä paikkaansa. Ilmestyskirja on kirjoitettu melko varhain, ehkä vuosina 80-90 jKr. Silti siinä selvästi ajatellaan, että Jeesus Kristus eli Karitsa on Isän vertainen, Jumala itse.

Ilmestyskirjan ajattelumaailman mukaan Karitsa ja Jumala eivät ole kaksi eri Jumalaa, vaan yksi. Tämä näkyy siinä, että heillä on yksi ja sama valtaistuin. Lisäksi, kun Jumalan ja Karitsan palvelemisesta puhutaan, alkutekstissä sanotaan: ”hänen palvelijansa palvelevat häntä” (καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύουσιν αὐτῷ), ei monikossa ”heidän palvelijansa palvelevat heitä”. (Tuo on jakeesta 22:3, joka KR 92 on käännetty ”ja kaikki palvelevat Jumalaa”.

Vastaavalla tavalla Ilmestyskirjan luvussa 11 puhutaan ”Herrasta ja hänen Voidellustaan” yhtenä: ”Hän on hallitseva aina ja ikuisesti”, ei: ”He ovat hallitseva aina ja ikuisesti”.

Seitsemäs enkeli puhalsi torveensa. Taivaassa kajahti monien äänten huuto:
 ”Koko maailman kuninkuus on nyt tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellulleen. Hän on hallitseva aina ja ikuisesti.” (Ilm. 11:15)

(Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.)

Tässä on nähtävissä myöhemmin muotoillun kolminaisuusopin juuret: Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat yksi ja sama Jumala, vaikkakin kolme eri persoonaa.

Kuninkaallinen papisto

Uudessa Jerusalemissa Jumalan kätkeytyneisyys on poistunut tai ainakin vähentynyt:

He saavat nähdä hänen kasvonsa, ja heidän otsassaan on hänen nimensä. Yötä ei enää ole, eivätkä he tarvitse lampun tai auringon valoa, sillä Herra Jumala on heidän valonsa. He hallitsevat kuninkaina aina ja ikuisesti. (Ilm. 22:4-5).

Vanhan testamentin mukaan se, joka näki Jumalan kasvoista kasvoihin, ei voinut selvittää hengissä, sillä Jumala on niin pyhä ja pelottava. Uudessa Jerusalemissa tämä Jumalan pyhyiden aspekti on poistunut. Siksi sinne päässeet saavat nähdä hänen kasvonsa.

Ilmestyskirjan luvussa 3 Jeesus lupasi, että Uuteen Jerusalemiin päässeisiin olisi kirjoitettuna Jumalan nimi:

Siitä, joka voittaa, minä teen pylvään Jumalani temppeliin, eikä hän joudu milloinkaan lähtemään sieltä. Minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, uuden Jerusalemin, joka laskeutuu taivaasta Jumalani luota, ja oman uuden nimeni (Ilm. 3:12).

Tämä on toteutunut luvun 22 kuvauksessa: ”heidän otsassaan on hänen nimensä”. Sen taustana on myös Vanhan testamentin kuvaus ylimmäisen papin päähineestä, johon oli kiinnitetty Jumalan nimi.

»Tee puhtaasta kullasta ruusukkeen muotoinen otsakoriste ja kaiverra siihen niin kuin sinettiin sanat 'Herralle pyhitetty'. Kiinnitä se sitten sinipunaisella langalla turbaanin etupuolelle. Ruusuke olkoon Aaronin otsalla; silloin hän voi ottaa kantaakseen jokaisen rikkomuksen, jonka israelilaiset pyhiä lahjojaan uhratessaan tekevät pyhyyssääntöjä vastaan. Olkoon ruusuke aina hänen otsallaan, että Herra suosiollisesti ottaisi vastaan heidän lahjansa (2. Moos. 28:38).

Uudessa Jerusalemissa Herran nimi ei ole ainostaan yhden tyypin otsalla, vaan jokaisen sinne päässeen otsalla. Tämä liittyy siihen, että siellä olevissa ihmisissä on toteutunut se, mistä Israelin kansa oli ennakoiva vertauskuva: se että ihmiset ovat Jumalan kuninkaallinen papisto:

Jos te nyt kuuntelette minua ja pidätte minun liittoni, niin te tulette olemaan kansojen joukossa minun oma kansani. Koko maailma on minun, mutta teistä tulee minun pappisvaltakuntani ja pyhä kansani.' (2. Moos 19:6).

Israelin kansa ei tässä ole totisesti onnistunut kovin hyvin. Silti he yhä ovat Jumalan kansa. Heille annettu lupaus on Kristuksen kautta siirtynyt koskemaan myös meitä kristittyjä, joista myös on tullut ”valittu suku, kuninkaallinen papisto”. Jo nyt.

Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoosaan. Ennen te ette olleet kansa, mutta nyt te olette Jumalan kansa. Ennen te olitte armoa vailla, mutta nyt on Jumala teidät armahtanut (1. Piet 2:9-10).

Eipä tuo meissäkään nykyisin kovin loistavasti toteudu. Juuri sitä varten 1. Pietarin kirje, heti tuon ”pyhä heimo” -puheen jälkeen, kehottaa meitä ”aateluus velvoittaa” -tyyppisesti elämään kutsumuksemme mukaisesti:

Rakkaat ystävät, te jotka asutte muukalaisina vieraassa maassa. Minä kehotan teitä pysymään erossa tämän maailman himoista, jotka sotivat sielua vastaan. Eläkää moitteettomasti pakanoiden keskellä, jotta he teitä pahantekijöiksi panetellessaan havaitsisivatkin hyvät tekonne ja ylistäisivät Jumalaa sinä päivänä, jona hän kohtaa heidät. (1. Piet 2:11-12).

Uudessa Jerusalemissa meidät on puhdistettu noista ”tämän maailman himoista”. Siksi me olemme siellä täydesti ja täysillä Jumalan kuninkaallinen papisto.

Se kestää aina ja ikuisesti. Eikä se ole mitään tylsää harpunsoittoa, vaan elämää Jumalan yhteydessä, sellaista elämää, jota varten ihminen on luotu ja tarkoitettu.

Se on Luojan kuvan mukaista luovaa elämää. Uskoisin, että Uuteen Jerusalemiin tuodut kaikkien kansojen kaikki rikkaudet ovat vasta kulttuurinen lähtökohta sille kaikelle hienolle, mitä siellä saadaan aikaan.